

багато проблем із забрудненням міст та територій, а все це сприяє покращенню туристичного становища країни та її привабливості.

Таким чином, можна зробити висновок, що впровадження інноваційних технологій в діяльність підприємств сфери гостинності забезпечує підвищення стандартів обслуговування, створення унікального готельного продукту, орієнтованого на сучасні потреби споживачів, розвиток нових готельних послуг та форм організації бізнесу.

Список використаних джерел

1. Hotel Tech Report: статистично-дослідницький ресурс. URL: <https://hoteltechreport.com>
2. Міжнародна дослідницька компанія Acropolium. URL: <https://acropolium.com>
3. Міжнародна сертифікація Green Key. URL: <https://www.greenkey.global>
4. Nezdoyminov S. Strategy of development of regional tourism in the context of the doctrine of "green economy". European Applied Sciences. ORT Publishing. Stuttgart, Germany, 2013, 6 (2). P. 160-162.

Голубєв Ю. С.
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, Україна
*Науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри
туристичного та готельно-ресторанного бізнесу*
Бедрадіна Г. К.

ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ

Багата та різноманітна історико-культурна спадщина є основою формування системи різнопланових туристичних маршрутів з метою забезпечення всебічного ознайомлення туристів з окремими сторонами матеріальної та духовної культури територіальних громад.

Історико-культурні туристичні ресурси – це сукупність створених у процесі історичного розвитку певної території пам'яток матеріальної і духовної культури, які є об'єктами туристського інтересу [1]. До групи

історико-культурних рекреаційних ресурсів належать пам'ятки історії, історичні архітектурні пам'ятки, пам'ятки сучасної архітектури, унікальні споруди культури, спорту тощо.

Історико-культурний потенціал, матеріальні та духовні пам'ятки народу дуже важливі для формування світогляду народу, для задоволення матеріальних, у тому числі туристичних, потреб. У розвинених країнах світу цей туристичний ресурс активно використовують для отримання прибутку [2, с. 35-37]. Деякі країни, наприклад, Італія, Франція, значну частину прибутків, які дає рекреаційне господарство, отримують від вмілої експлуатації історико-культурного потенціалу. Цьому сприяє велика кількість пам'яток, їхня висока художня цінність, добра збереженість, вміла організація туристичних послуг. Всесвітньо відомі пам'ятки історії та культури Риму, Венеції, Флоренції, Парижу приваблюють щороку сотні тисяч туристів.

В Україні під охороною держави перебувають понад 70 тис. пам'яток історії та культури, серед них понад 12 тис. особливо цінних у туристичному плані пам'яток архітектури, які є зразками монументальних витворів мистецтва, починаючи від III ст. до н. е. Пам'ятки історії та архітектури на території України розміщені нерівномірно. Більшість із них знаходиться в західних областях України, а також у Київській, Хмельницькій, Вінницькій, Чернігівській, Сумській областях. Східні й південні області не є настільки багатими на пам'ятки архітектури, – найдавніші з них датуються XVII ст., що пов'язано з пізнім освоєнням території [3]. Найбільше пам'яток історії та архітектури розміщено у Львові (2500) та Львівській області. Це пояснюється давнім освоєнням цієї території, віддаленістю від театрів воєнних дій минулого, порівняно високим економічним розвитком та значною густотою населення. Другим містом в Україні за кількістю пам'яток архітектури є Київ (понад 1500). Передусім це споруди епохи Київської Русі – Золоті ворота (1037), Софіївський собор (1037), Видубицький монастир (XI), ансамбль Києво-Печерської лаври (XI). Зважаючи на виняткову художню цінність, за рішенням ЮНЕСКО, ансамбль споруд Софіївського собору та Києво-Печерської лаври внесені до

списку світової культурної спадщини. Через часті напади на землі України іноземних загарбників на її території споруджено чимало замків і фортець, які мають європейське значення. До найцінніших варто віднести замки в Ужгороді, Кременці, Луцьку, Острозі та ін. [4, с.90-94].

Характерними елементами пізнавальних ресурсів є соціальні та природні об'єкти, явища, події, походження яких тісно пов'язане з територією та історією як України, так і інших країн. До них належать, зокрема, місця, пов'язані з життям, діяльністю або перебуванням в Україні всесвітньо відомих письменників, художників, політичних діячів.

Культурно-історичні туристичні ресурси: об'єкти антропогенного характеру, які є матеріальним втіленням історичних і культурних (в широкому сенсі цього поняття) процесів, що проходили на певній території, які мають привабливі характеристики для їх використання при формуванні туристичного продукту. Культурно-історичні ресурси охоплюють все соціокультурне середовище місцевості: історичні події, архітектуру, традиції, звичаї, особливості господарського життя та ін. (рис. 1).

Рис. 1. Види культурно-історичних ресурсів

Джерело: складено автором на основі [5, с. 103-117]

Пам'ятки історії та культури є матеріальними предметами, через це мають властивість впливати на органи чуття і викликати в людини відчуття. Оскільки пам'ятки – це витвір минулого, який існує в сучасному світі, то вони взаємодіють із суспільством, у результаті чого визначаються соціальні функції історико-культурних об'єктів [6].

Відповідно туристичний потенціал базується на культурно-історичних ресурсах певного регіону, або країни і не з'являється одразу, адже це поступовий та складний процес, для якого потрібні консолідовані зусилля суб'єктів формування туристичного потенціалу на державному, регіональному та місцевому рівнях, а також суб'єктів туристичних послуг. Туристичний потенціал проходить певні фази (стадії), які визначаються як життєвий цикл туристичного потенціалу, тобто сукупність фаз процесу реалізації туристичного потенціалу з моменту його виявлення до повноцінного розвитку та функціонування на визначеній території у конкретний період часу (рис. 2).

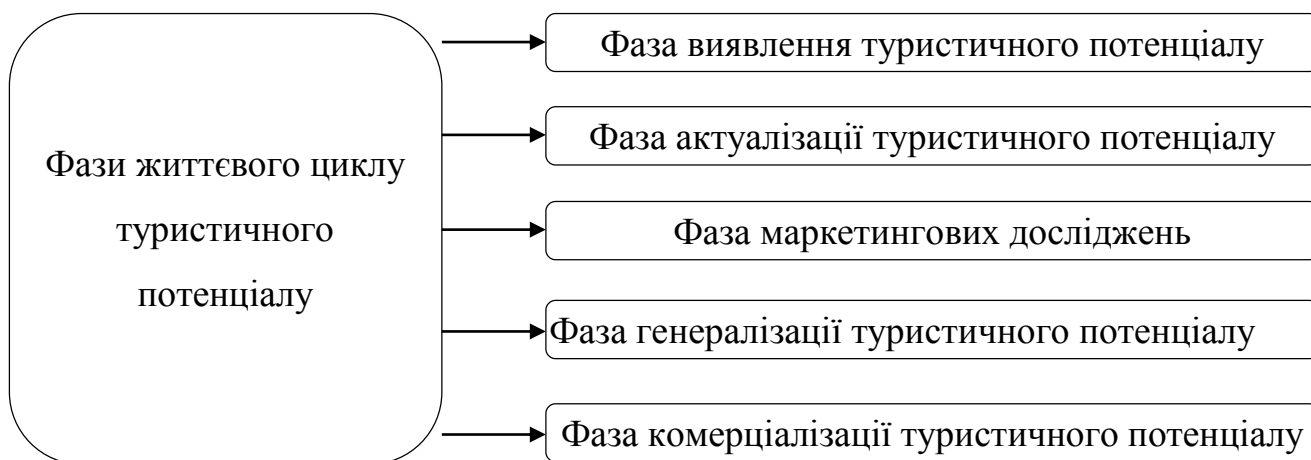

Рис. 2. Основні фази (стадії) життєвого циклу туристичного потенціалу
Джерело: складено автором на основі [7, с. 69-81].

Вплив чинників формування туристичного потенціалу відбувається у декількох напрямках, наявність та грамотне використання історико-культурної

спадщини впливає не тільки на розвиток туристичного потенціалу певного регіону, а й загалом на соціально-економічний стан країни.

Список використаних джерел

1. Лукашенко А. Історико-культурні туристичні ресурси як основа розвитку пізнавального туризму в Лондоні. Збірник наукових праць SCIENTIA. 2021. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/scientia/article/view/9050> (дата звернення: 26 березень 2024).
2. Мельник Н, Павлушенко М., Павлушенко О., Качаровський Р. Рекреаційний потенціал історико-культурної спадщини Старосільської ТГ Рівненської області. Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації»: зб. наук. праць. Переяслав, 2021. Вип. 68. С. 35-37.
3. Список об'єктів Світової спадщини ЮНЕСКО в Україні. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення: 24 березня 2024).
4. Бірвова О. Історико-культурна спадщина України: цифрові технології збереження та популяризація в умовах воєнних дій. Науково-теоретичний альманах Грані. 2023. Вип. 26 (5). С.90-94. URL: <https://doi.org/10.15421/1723106> (дата звернення: 25 березня 2024).
5. Мальська М.П. та ін. Країнознавство: теорія та практика. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 528 с.
6. Потапенко В., Тищенко Ю, Каплан Ю. Культурна спадщина та національна безпека: аналітична доповідь. Київ: НІСД, 2023. 58 с. URL: <https://doi.org/10.53679/NISS-analytrep.2023.08> (дата звернення: 24 березня 2024).
7. Корж Н.В., Басюк Д. І. Управління туристичними дестинаціями: підручник. Вінниця: Едельвейс і К. 2017. 322 с.